

Силабус дисципліни

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма – *Дошкільна освіта.
Інклюзивна освіта*

Дисципліна циклу: нормативна

Рік навчання: 1. Семестр: 1

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.пед.н., доцент **Ольга Леонідівна Главацька**

Контактна інформація

olga.raduk@gmail.com, +380963818592

Опис дисципліни

Дисципліна «Педагогіка» спрямована на оволодіння студентами основами сучасної педагогічної науки, формування професійних умінь і навичок, розвиток креативного мислення та високого рівня професійної культури, розкриття ролі педагогічних знань у цілісній системі професійної підготовки. Головне спрямування під час вивчення даного курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного студента у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу.

Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є: опанування студентами основними поняттями, завданнями та функціями педагогіки; засвоєння системи знань принципів, форм, методів навчання і виховання; формування цілісного уявлення про процес навчання, його методи та форми контролю; розвиток педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності; навчання творчих підходів щодо розв'язання нестандартних педагогічних ситуацій і прийняття рішення; формування умінь та навичок організації, здійснення та аналізу професійної діяльності; сприяння формуванню у студентів основ педагогічної майстерності.

Структура дисципліни

Години (лек./сем.)		Тема	Результати навчання	Завдання
Денна	Заочна			
2/2	1/-	Тема 1. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток	Знати суть поняття, основні категорії педагогіки, етапи її розвитку. Висвітлити структуру педагогічної науки. Дослідити зв'язок педагогічної науки з іншими науками. Розкрити роль педагогічної підготовки у цілісній системі професійної підготовки.	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання

6/6	1/1	Тема 2. Самовиховання як вищий етап виховного процесу	Знати суть поняття самовиховання, його властивості, ознаки, види, рівні розвитку. Розкрити взаємозв'язок виховання і самовиховання. Обґрунтувати структуру процесу самовиховання. Дослідити генезис самовиховання та виявити його значущість у житті людини. З'ясувати основні характеристики процесу самопізнання та його методи. Знати види самооцінки та їх значення у житті людини. Знати методи саморегуляції.	Тести, презентації, творчі завдання
2/2		Тема 3. Розвиток, виховання та соціалізація особистості	Розкрити сутнісну характеристику особистості та її психологічну структуру. Знати поняття та фактори розвитку особистості. Знати вікову періодизацію дитинства. Висвітлити рушійні сили розвитку особистості. Вміти показати значення виховання у розвитку і формуванні особистості. Довести необхідність виховання як спеціально організованого процесу. Обґрунтувати суть та механізми соціалізації. Висвітлити класифікацію і загальну характеристику факторів соціалізації.	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання
2/2	1/-	Тема 4. Логіка і методика науково-педагогічного дослідження	Розкрити сутність поняття та функції науково-педагогічних досліджень. Висвітлити форми наукового викладу матеріалів дослідження. Обґрунтувати основні види наукової роботи студентів. Знати поняття наукового методу, його функції та особливості. Проаналізувати методи емпіричного та теоретичного рівнів науково-педагогічного дослідження. Знати різновиди наукового експерименту.	Тести, презентації, творчі завдання
2/1	-/1	Тема 5. Характеристика педагогічного процесу	Обґрунтувати системний характер педагогічного процесу. Висвітлити закономірності педагогічного процесу. Знати етапи педагогічного процесу. Висвітлити суть і напрями нововведень. Обґрунтувати оптимізацію педагогічної системи.	Ділові ігри, тести, презентації, творчі завдання
2/1		Тема 6. Педагог як суб'єкт педагогічного процесу	Знати характеристику педагогічної професії: виникнення, становлення, своєрідність і перспективи розвитку. Обґрунтувати сутність, структуру, функції, види, особливості педагогічної діяльності. Знати психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога, його права та обов'язки. Визначити професійні та особистісні якості педагога. Дослідити сучасні вимоги до особистості педагога.	Тести, творчі завдання, презентації
2/1	1/-	Тема 7. Предмет і завдання дидактики. Суть процесу навчання	Знати поняття дидактики, її завдання та основні категорії. Знати сутність, функції та структуру процесу навчання. Висвітлити структуру діяльності вчителя у процесі навчання. Знати психолого-педагогічні основи діяльності учнів в процесі навчання під керівництвом учителя та під час самостійної роботи.	Реферати, тести, творчі завдання, презентації

2/1	-/1	Тема 8. Закономірності та принципи навчання	Знати поняття закону і закономірностей навчання. Дати характеристику загальних закономірностей і принципів навчання. Визначити правила навчання.	Реферати; творчі завдання, тести, презентації
2/2	1/-	Тема 9. Методи і засоби навчання	Знати поняття та особливості методів навчання. Розрізняти поняття «методи», «прийоми» і «засоби» навчання. Знати різноманітні підходи до класифікації і характеристику методів навчання в сучасній дидактиці.	Тести, творчі завдання, презентації
1/1		Тема 10. Форми організації навчання	Знати поняття та класифікацію форм організації навчання. Висвітлити організацію навчальної діяльності учнів на уроці. Знати основні вимоги до уроку. Знати позаурочні форми організації навчання. Обґрунтувати шляхи підвищення ефективності організації навчальної діяльності учнів в сучасній школі.	Реферати; творчі завдання, тести, презентації
1/1		Тема 11. Контроль у процесі навчання	Обґрунтувати суть, види, форми та методи контролю навчання. Знати систему оцінювання та облік результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Знати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.	Реферати; творчі завдання, тести, презентації
1/2	-/1	Тема 12. Виховання в цілісному педагогічному процесі	Знати сутність процесу виховання. Обґрунтувати двосторонній характер процесу виховання. Висвітлити особливості процесу виховання. Знати структуру процесу виховання та дати характеристику його складових.	Тести, презентації, творчі завдання, тести
1/2	1/-	Тема 13. Зміст процесу виховання	Обґрунтувати зміст процесу виховання. Висвітлити вимоги, які висуваються до змісту виховання на сучасному етапі. Знати сутність і завдання основних напрямів виховання.	Реферати; творчі завдання, тести, презентації
1/1	1/-	Тема 14. Загальні методи виховання	Знати поняття та особливості методів виховання. Розрізняти поняття «методи», «прийоми» і «засоби» виховання. Висвітлити умови, що визначають вибір методів, засобів і прийомів виховання. Знати класифікацію методів виховання.	Реферати; практичні завдання, тести, презентації
1/1		Тема 15. Форми організації процесу виховання	Знати поняття та класифікацію форм організації процесу виховання. Висвітлити індивідуальні, групові, колективні та масові форми організації процесу виховання. Показати значення учнівського колективу у формуванні особистості учня. Знати стадії і перспективи розвитку дитячого колективу. З'ясувати особливості педагогічного керівництва учнівським колективом. Обґрунтувати значення взаємодії школи, сім'ї та громадськості у справі виховання.	Реферати; творчі завдання, тести, презентації

1/2	1/-	Тема 16. Управління педагогічними системами	Знати структуру органів управління освітою та їх діяльність. Обґрунтувати значення інспектування закладів освіти. Розуміти структуру внутрішньо шкільного управління. Висвітлити функціональні обов'язки керівництва закладу освіти. Знати вимоги до керівника закладу освіти.	Творчі завдання, тести, презентації
1/2		Тема 17. Заклад дошкільної освіти як педагогічна система і об'єкт управління	Знати нормативно-правове забезпечення адміністративної діяльності керівника закладу дошкільної освіти. Знати зміст і методiku роботи, статут закладу освіти. Юридична відповідальність керівника закладу дошкільної освіти.	Реферати, творчі завдання, тести, презентації

Літературні джерела

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.
2. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2017. 211 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/25153/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.%20%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.%D0%A1.%2C%20%D0%92%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%9C..pdf>
3. Вагнер Т., Дінтерсміт Т. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя / пер. з англ. Н. Борис. 2-ге вид. Київ : Наш формат, 2018. 312 с.
4. Главацька О.Л. Основи самовиховання особистості: навчально-методичний посібник. Київ : Кондор, 2012. 206 с.
5. Зайченко І. В. Педагогіка : підруч. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : Ліра-К, 2018. 608 с.
6. Закон України «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу». www.mon.gov.ua.
7. Закон України «Про освіту» (2017) URL: <http://kodeksy.com.ua/>
8. Закон України «Про дошкільну освіту» (2001) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/262814#Text>
9. Каменєва Т. М. Теоретичні основи навчання: навч.-метод. посіб. Київ : МНУЦ, 2018. 282 с. URL: http://www.irtc.org.ua/dep105/publ/2018/Teor_osnovi_navtshannya.pdf
10. Менеджмент в освіті: підручник / за ред.проф. В.Крижка. Київ : Освіта України, 2020. 438 с.
11. Пашенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 228 с.
12. Про загальну середню освіту: Закон України від 13.05.1999 р. № 651-XIV. Редакція від 09.08.2019, підстава – 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
13. Про освіту: Закон України від 24.06.2020 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
14. 10. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
15. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>
16. Професійне мовлення вчителя. Короткий словник термінів / уклад. Ходанич Л.П., Палько Т.В. Ужгород, 2018. URL: <https://naurok.com.ua/korotkiy-slovnik-terminiv-nush-dlya-profesiynogo-movlennya-vchitelya-2018-rik-17057.html>
17. Словник термінів і понять з дисципліни «Загальні основи педагогіки» та «Дидактика» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта» / уклад. К.І. Гоцуляк. Івано-Франківськ : ПНУ ім. Василя Стефаника, 2018. 38 с.
18. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижка, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.
19. Ярошук Л. Г. Теорія та методика виховання: навч. посіб. Бердянськ, 2017. 374 с. URL: <http://bdpu.org:8080/bitstream/123456789/919/1/Yaroshchuk%20L.%20%20Teoriya%20ta%20metodyka>

20. Bondarenko N., Kyzenko V., Kosianchuk S. Asking questions as a universal life-affirming skill of the XXI century. Organizational problems of life quality management in the conditions of globalization. Monograph [eds: M. Duczmal, T. Nestorenko]. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. Pp. 20–28.

21. Frick T. W. Education Systems and Technology in 1990, 2020, and Beyond. TechTrends. New York Country, U.S. : Springer New York, 2020. Vol. 64. Issue 5, September. P. 693–703. <https://doi.org/10.1007/s11528-020-00527-y>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Основними формами контролю є: участь у дискусіях, вирішення дискусійних питань та професійних дилем; розв'язування кейсів, наскрізних проєктів, аналітичних звітів; презентація результатів виконаних завдань і досліджень, виступів на наукових заходах. Підсумковою формою контролю є екзамен.

Про конкретні критерії оцінювання роботи студента додатково буде повідомлено на першому занятті.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен	Всього
20 %	20 %	20 %	40 %	100%
1. Усне опитування під час занять – 5 балів за тему – макс. 30 балів. Модульна контрольна робота (теми 1-6) – макс. 70 балів.	1. Усне опитування під час занять – 5 балів за тему – макс. 55 балів. 1. Модульна контрольна робота (теми 7-17) – макс. 45 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. Участь у тренінгах – макс. 20 балів.	Тестові завдання (15 тестів по 4б. за тест) – макс. 60 балів. Пит. 1 – макс. 20 балів. Пит. 2 – макс. 20 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-58	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)